

Republica Moldova

PARLAMENTUL

LEGE Nr. LP845/1992
din 03.01.1992

cu privire la antreprenoriat și întreprinderi

Publicat : 28.02.1994 în MONITORUL PARLAMENTULUI Nr. 2 art. 33 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[LP229 din 31.07.23, MO325-327/22.08.23 art.577; în vigoare 22.10.23](#)

Prezenta Lege stabilește agenții economici care au dreptul, în numele lor (firmelor lor), să desfășoare activitate de antreprenoriat în Republica Moldova și determină principiile juridice, organizatorice și economice ale acestei activități.

Prezenta Lege nu se extinde asupra persoanelor juridice și asupra persoanelor fizice care desfășoară o altă activitate decât cea de antreprenoriat.

Capitolul I

PRINCIPII GENERALE

Articolul 1. Antreprenoriatul

1. Antreprenoriat este activitatea de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială cu scopul de a-și asigura o sursă permanentă de venituri.

1¹. Antreprenoriatul social este o activitate de antreprenoriat al cărei scop principal este soluționarea unor probleme sociale în interesul comunității. Prevederile capitolelor I-VI se aplică activității de antreprenoriat social în măsura în care nu contravin prevederilor capitolului VI¹.

2. Munca efectuată conform contractului (acordului) de muncă încheiat nu este considerată antreprenoriat.

3. Antreprenoriatul în legătură cu crearea și utilizarea inovațiilor raționalizărilor, descoperirilor științifice, operelor literare, de artă și a altor obiecte ale proprietății intelectuale este reglementată atât de prezenta Lege, cât și de o legislație specială.

Articolul 2. Antreprenorii

1. Antreprenor poate fi:

orice cetățean al Republicii Moldova care nu este îngrădit în drepturi, în modul stabilit de prezenta Lege și de alte acte legislative;

orice cetățean străin sau apatrid, în conformitate cu legislația în vigoare;

un grup de cetățeni sau de apatrizi (un grup de parteneri) din care se constituie antreprenorul colectiv;

orice persoană juridică sau fizică în conformitate cu scopurile sale principale și cu legislația.

Statul și autoritățile administrației publice locale sînt antreprenori speciali. Atribuțiile de antreprenor la întreprinderile de stat (municipale) le execută managerul-șef de întreprindere pe baza contractului încheiat cu acesta.

2. Nu au dreptul de a practica antreprenoriatul șefii și specialiștii din autorități ale administrației publice, în a căror atribuție intră hotărîrea problemelor legate de desfășurarea activității de antreprenoriat sau controlul asupra unei asemenea activități.

Articolul 3. Întreprinderea

1. Forma organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat este întreprinderea.

2. Întreprinderea constituie un agent economic cu firmă (titlatură) proprie înființată de antreprenor în modul stabilit de legislație.

3. Întreprinderea are dreptul de persoană juridică sau de persoană fizică, în conformitate cu prezenta Lege.

Întreprinderea-persoană juridică și întreprinderea-persoană fizică au aceleași drepturi și obligații, cu excepția răspunderii patrimoniale pentru obligațiile lor.

4. Întreprinderea devine subiect de drept din momentul înregistrării de stat.

5. Întreprinderile și întreprinzătorii nu sînt obligați să dețină și să aplice ștampila proprie pe înscrisuri de orice natură. În cazul în care legislația prevede necesitatea aplicării ștampilei întreprinderii sau întreprinzătorului, cerința se consideră îndeplinită dacă înscrisul este semnat de persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător.

Articolul 4. Managerul-șef de întreprindere

1. Titularul patrimoniului (antreprenorul) este în drept de a transmite, pe bază de contract, o parte sau toate atribuțiile de efectuare a activității de antreprenoriat managerului-șef de întreprindere.

Contractul dintre titularul patrimoniului și managerul-șef de întreprindere determină drepturile și obligațiile reciproce ale părților inclusiv limitarea drepturilor de folosință și de dispoziție asupra patrimoniului și de desfășurare a unor genuri de activitate, relațiile lor reciproce de ordin financiar, răspunderea pentru neexecutarea sau executarea nesatisfăcătoare a obligațiilor asumate, precum și termenul valabilității, condițiile de reziliere (modificare) a contractului.

În contract pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației în vigoare.

2. Managerul-șef de întreprindere poartă răspundere materială pentru obligațiile întreprinderii pe care o conduce, precum și pentru neexecutarea sau executarea nesatisfăcătoare a obligațiilor stipulate în contract.

Contractul poate să prevadă răspunderea managerului-șef de întreprindere pentru obligațiile

respective cu întreg patrimoniul său, exceptându-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

3. Titularul patrimoniului și orice terț nu au dreptul să se amestece în activitatea managerului-șef de întreprindere în decursul termenului de valabilitate a contractului, cu excepția cazurilor prevăzute de condițiile contractului sau de legislația în vigoare.

Articolul 5. Legislația privind antreprenoriatul

1. Relațiile în legătură cu antreprenoriatul, indiferent de forma de proprietate și genul de activitate, sînt reglementate de prezenta Lege, de legislația civilă și de alte legi.

2. Particularitățile activității de antreprenoriat practicate de persoane juridice și persoane fizice străine sînt reglementate de asemenea de legislația privind investițiile străine.

3. Relațiile în care una dintre părți este persoană juridică sau persoană fizică străină se reglementează de condițiile acordului internațional, dacă acestea se deosebesc de normele stabilite în legislația privind antreprenoriatul.

Capitolul II

BAZELE ANTREPRENORIATULUI

Articolul 6. Drepturile întreprinderii

Întreprinderea, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul:

să practice, sub firmă proprie, activitate de antreprenoriat;

să procure (să atragă) de la alte persoane juridice și persoane fizice bunuri și drepturi patrimoniale (inclusiv asupra proprietății intelectuale) în scopul practicării activității de antreprenoriat;

să participe cu patrimoniul său la activitatea altor agenți economici;

să utilizeze, în cadrul activității sale, orice resurse, inclusiv naturale, informative și intelectuale;

să-și stabilească, în mod independent, genurile de activitate, să-și formeze programul de producție, să-și aleagă furnizorii și beneficiarii producției fabricate (lucrărilor și serviciilor prestate), să execute, pe bază de contract, lucrări la comanda statului;

să stabilească, prețurile și tarifele la producția fabricată (lucrările și serviciile prestate);

să deschidă conturi la bancă și/sau conturi de plăți în scopul efectuării tuturor genurilor de operațiuni de decontare, creditare, încasare etc.;

să efectueze în raport cu întreprinderi plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei lunar;

să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate;

să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar în sumă ce nu depășește 10 000

de lei lunar pentru achiziționarea deșeurilor de metale feroase și neferoase pe teritoriul Republicii Moldova;

să angajeze lucrători pe bază de contract (acord) și în alte condiții și să concedieze lucrătorii încadrați;

să stabilească, în mod independent, formele, cuantumul retribuirii muncii și alte tipuri de venituri ale persoanelor angajate;

să fie agent al relațiilor economice externe;

să efectueze operațiuni valutare;

să dispună liber de beneficiul (venitul) obținut de pe urma activității de antreprenariat, care rămîne după achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii;

să beneficieze de orice venit personal;

să se folosească de serviciile sistemului asistenței sociale de stat al asigurării medicale și sociale;

să atace în instanța judecătorească competentă acțiunile autorităților ale administrației publice și ale altor organe care îi lezează drepturile sau interesele legitime.

Articolul 7. Obligațiile întreprinderii

Întreprinderea în conformitate cu legislația în vigoare, este obligată:

să respecte regulile de comportament pe piață în condițiile concurenței libere, drepturile și interesele legitime ale consumatorilor să asigure calitatea cuvenită a mărfurilor fabricate (a lucrărilor și serviciilor prestate);

să obțină licențe pentru genurile de activitate care se desfășoară în bază de licență;

să încheie contracte (acorduri) de muncă cu cetățenii pe care îi angajează la lucru, după caz, și contracte colective cu sindicatele care reprezintă interesele colectivelor de muncă. Întreprinderea nu are dreptul de a se opune asocierii în sindicate a lucrătorilor angajați pentru a-și apăra drepturile și interesele social-economice;

să păstreze mijloacele bănești în bănci, societăți de plată, societăți emitente de monedă electronică și/sau la furnizori de servicii poștale și să se achite cu bugetul public național, angajații, creditorii, precum și să onoreze celelalte obligații de plată prin sistemul financiar-bancar și/sau sistemele de plăți, în modul stabilit de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei;

să remunereze lucrătorii angajați la un nivel care să nu fie inferior salariului minim stabilit pe republică;

să asigure în conformitate cu contractele (acordurile) de muncă încheiate, crearea unor condiții normale de muncă, respectarea tehnicii securității, normelor de producție și sanitare, ale securității antiincendiară, precum și protecția mediului înconjurător;

să efectueze asigurarea socială și alte tipuri de asigurare obligatorie a lucrătorilor angajați;

să păstreze, conform termenelor stabilite, documentele create în procesul activității sale, iar

în caz de încetare a activității, să transmită în arhiva de stat documentele ce fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și documentele privind personalul scriptic.

Articolul 7¹. Obligația privind instalarea terminalelor

de plată fără numerar

1. Agenții economici (cu excepția asociațiilor de economii și împrumut și organizațiilor de creditare nebancară) sunt obligați, în termen de până la 1 iulie a anului imediat următor, să instaleze terminale de plată fără numerar ale băncilor comerciale și/sau societăților de plată licențiate de Banca Națională a Moldovei și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile (cu excepția rețelelor de comerț ambulant) în care, pe parcursul anului calendaristic precedent, veniturile din vânzări cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau din prestarea de servicii prin intermediul echipamentelor de casă și control au depășit suma de 500 000 de lei.

2. Prevederile punctului 1 nu se aplică în cazul în care:

- în subdiviziunile respective achitarea plăților a fost efectuată exclusiv fără numerar, cu excepția celor efectuate de băncile comerciale;

- subdiviziunile respective sunt amplasate în sate (comune), cu excepția celor aflate în componența municipiilor și a orașelor.

Articolul 7². Obligația privind aplicarea reducerilor

echivalente pentru toate instrumentele

și mijloacele de plată

La vânzarea produselor/prestarea serviciilor, agenții economici sunt obligați:

a) să aplice reduceri echivalente pentru toate instrumentele și mijloacele de plată, neavând dreptul să aplice reduceri adiționale în cazul efectuării plăților în numerar;

b) să afișeze și să informeze cumpărătorii despre toate instrumentele și mijloacele de plată care pot fi utilizate la locul de plată.

Articolul 8. Statul și întreprinderea

1. Statul creează tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire, garantează respectarea drepturilor și intereselor lor legitime, contribuie la dezvoltarea concurenței libere, conștiincioase între aceștia, le asigură posibilități egale de a folosi resurse tehnico-materiale, naturale, de muncă, financiare și informative neadmițând monopolizarea piețelor acestor resurse, și reglementează activitatea de antreprenariat în baza legislației în vigoare.

2. Guvernul, autoritățile administrației publice, precum și autoritățile administrației publice locale pot da dispoziții întreprinderilor numai în limitele competenței lor, stabilite de legislație. Dacă, drept urmare a emiterii de către autoritățile administrației publice sau de către un alt organ a unui act ce nu corespunde competenței lui sau legislației se încalcă drepturile întreprinderii, aceasta este în drept să apeleze la instanța judecătorească competentă pentru a se anula actul respectiv.

Pagubele, inclusiv profitul ratat, suportate de întreprindere ca urmare a îndeplinirii unor

dispoziții date de autoritățile administrației publice și de alte organe sau de persoane cu funcții de răspundere ale acestor organe, care au încălcat drepturile întreprinderilor, precum și ca urmare a neîndeplinirii la nivelul convenit, de către aceste organe sau persoane cu funcții de răspundere, a obligațiilor lor față de întreprindere, prevăzute de legislația în vigoare, urmează a fi reparate din buget, din ale cărui mijloace organele menționate se întrețin, sau din mijloacele proprii, dacă acestea nu sînt finanțate de la bugetul public național. Repararea prejudiciului nu poate fi condiționată de acordul conducătorului organizației debitoare sau de structura devizului de cheltuieli al acestei organizații.

Litigiile privind recuperarea pagubelor menționate se soluționează de către instanța judecătorească competentă.

3. În cazul instituirii, în conformitate cu legislația, a stării excepționale sau declarării unui anumit teritoriu drept zonă a calamității naturale, întreprinderile sînt obligate să îndeplinească dispozițiile autorităților administrației publice și cele ale autorităților administrației publice locale.

Articolul 9. Impunerea activității de antreprenoriat

Impunerea activității de antreprenoriat se face în modul stabilit de legislația fiscală.

Articolul 9¹. Activități financiare ilegale

(1) Se interzice desfășurarea de activități, altele decît cele înregistrate și autorizate în modul prevăzut de legislație, prin care se propune persoanelor, prin ofertă publică, să depună ori să colecteze mijloace financiare rambursabile, indiferent cum se realizează această colectare.

(2) Se interzice desfășurarea de activități, altele decît cele înregistrate și autorizate în modul prevăzut de legislație, prin care se propune persoanelor, prin ofertă publică, să depună ori să colecteze mijloace financiare sau să se înscrie pe liste cu promisiunea cîștigurilor financiare rezultate din creșterea numărului de persoane recrutate sau înscrise, indiferent cum se realizează această colectare sau înscriere pe liste.

Articolul 10. Reglementarea activității de antreprenoriat

1. Întreprinderea este în drept să practice orice genuri de activitate, cu excepția celor interzise de lege.

2. Întreprinderea are dreptul să practice anumite genuri de activitate, determinate de legislație, numai după ce a obținut autorizarea pentru genul respectiv de activitate conform Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau, în cazul activității din domeniul financiar (bancar și nebancar), conform legilor speciale care îl reglementează. Caracterul autorizat al activității de întreprinzător desfășurate de întreprindere se atestă prin deținerea actului permisiv corespunzător.

Lista actelor permissive, autoritățile emitente și procedura de eliberare a lor sînt stabilite de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau, în cazul activității din domeniul financiar (bancar și nebancar), de legile speciale care îl reglementează.

3. Exclusiv întreprinderilor de stat li se permite:

supravegherea și tratamentul bolnavilor care suferă de narcomanie, boli contagioase periculoase și deosebit de periculoase, inclusiv de boli dermatovenerice infecțioase precum și de boli psihice în forme agresive și eliberarea avizelor corespunzătoare;

efectuarea expertizei pentru determinarea pierderii temporare sau stabile a capacității de muncă, precum și a examenelor și controalelor medicale periodice și preventive decretate ale cetățenilor;

tratamentul animalelor ce suferă de boli deosebit de periculoase;

confecționarea ordinelor și medaliilor;

producerea emblemelor ce confirmă achitarea impozitelor și taxelor de stat;

prestarea serviciilor poștale rezervate, confecționarea timbrelor poștale;

producerea și comercializarea tehnicii militare speciale și de luptă, a substanțelor explozive (cu excepția prafului de pușcă), precum și producerea oricăror feluri de arme;

evidența de stat, înregistrarea de stat și inventarierea tehnică (inclusiv pașaportizarea) a bunurilor imobile, restabilirea documentelor pentru dreptul de proprietate și administrarea acestor bunuri;

imprimarea bancnotelor și baterea monedelor metalice, imprimarea valorilor mobiliare de stat;

efectuarea lucrărilor astronomic-geodezice, gravimetrice, a lucrărilor în domeniul hidrometeorologiei;

efectuarea activității de pază la obiectivele prevăzute în anexa nr. 4 la Legea nr. 283/2003 privind activitatea particulară de detectiv și de pază.

4. - *abrogat*.

5. Față de întreprinderi, instituții și organizații, indiferent de tipul lor de proprietate și forma de organizare juridică, care efectuează plăți în numerar, inclusiv prin intermediul terminalului de plată în numerar (terminalului cash-in), în sumă ce depășește cumulativ plafonul lunar de 100 000 de lei, în baza obligațiilor lor financiare, încălcând modul stabilit de decontare prin virament, se aplică sancțiuni conform legislației.

Sancțiunile menționate nu se aplică la efectuarea decontărilor cu cetățenii, agenții economici care achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, cu titularii patentelor de întreprinzător și cu bugetul public național, la efectuarea decontărilor de către persoanele indicate cu bugetul public național, cu întreprinderile și organizațiile, precum și la efectuarea decontărilor de către organizațiile de creditare nebancaară și/sau de către întreprinderile și organizațiile ale căror drepturi la acest capitol se reglementează în Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară, în actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei, cu excepția cazurilor efectuării decontărilor prin intermediari.

5¹. Nerespectarea prevederilor art.7¹ se sancționează conform legislației. Controlul respectării prevederilor art. 7¹ se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat.

6. Întreprinderile care au obținut venituri prin reflectarea necorespunzătoare a costului de producție, a prețului de vânzare al mărfii, al bunurilor, a volumului de lucrări efectuate în construcții și a tarifelor la serviciile prestate, nerespectându-se astfel actele normative care reglementează formarea și aplicarea prețurilor în relațiile economice cu autoritățile publice, se sancționează cu o

amendă în mărime de la 10% la 20% din echivalentul acestor venituri. Veniturile respective și amenzile aplicate se percep la bugetul de stat în baza deciziei adoptate de Curtea de Conturi sau de autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor.

Întreprinderea care a fost sancționată beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii aplicate dacă, în termen de 3 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei de sancționare, achită suma integrală a venitului respectiv și 50% din suma amenzii indicate în decizie.

7. - *abrogat.*

8. Întreprinderile care au aplicat adaos comercial pentru produsele social importante ce depășește nivelul-limită stabilit de actele normative care reglementează formarea prețurilor de comercializare a produselor social importante se sancționează cu o amendă în mărime de la 10% la 20% din suma ce depășește venitul obținut prin aplicarea adaosului comercial în limita stabilită, aplicată persoanelor cu funcție de răspundere, și o amendă în mărime de la 40% la 60% din suma ce depășește venitul obținut prin aplicarea adaosului comercial în limita stabilită, aplicată întreprinderilor care desfășoară activitate de întreprinzător.

Amenda indicată se percepe la bugetul de stat prin decizia adoptată de Serviciul Fiscal de Stat sau de autoritatea administrativă de inspectare financiară din subordinea Ministerului Finanțelor. Persoanele cu funcție de răspundere și întreprinderile, care au fost sancționate, beneficiază de o reducere de 50% din suma amenzii aplicate dacă, în termen de 3 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei de sancționare, achită 50% din suma amenzii indicate în decizie.

9. Limitarea sumei prevăzute la articolul 6 nu se aplică pentru depunerea de numerar în conturile deschise la bănci, asociații de economii și împrumut sau la prestatorii de servicii de plată care sunt autorizați de autoritatea competentă, inclusiv prin automatele de încasări în numerar.

Articolul 11. Activitatea de antreprenoriat a cetățenilor

străini și a apatrizilor

Cetățenii străini și apatrizii care practică activități de antreprenoriat pe teritoriul Republicii Moldova au aceleași drepturi ca și cetățenii Republicii Moldova, în cazul în care legislația în vigoare nu stabilește altfel.

Articolul 12. Controlul asupra activității de antreprenoriat

1. Întreprinderea, indiferent de forma juridică de organizare, asigură evidența contabilă și statistică în modul stabilit de legislația în vigoare.

2. Întreprinderea, în conformitate cu legislația, pune la dispoziția autorităților administrației publice informația necesară pentru stabilirea impozitelor și funcționarea sistemului republican de acumulare și prelucrare a informației.

3. Întreprinderea este în drept să nu prezinte date ce constituie secret comercial autorităților administrației publice, cu excepția organelor de drept și celor de control, cărora aceste date se prezintă în limitele împuternicirilor lor. Lista datelor ce constituie secret comercial o determină întreprinderea. Lista datelor care pot constitui secret comercial este stabilită de Legea cu privire la secretul comercial.

4. Organele de control, Serviciul Fiscal de Stat, organele de ocrotire a naturii, autoritatea de concurență și alte autorități ale administrației publice cărora li se atribue controlul asupra activității

întreprinderii efectuează acest control în limitele competenței lor și în modul stabilit de legislație.

Rezultatul controlului efectuat se comunică întreprinderii.

4¹. Contestarea controlului de stat al activității de antreprenariat, precum și a rezultatelor acestuia, inclusiv a prescripțiilor dispuse în urma controlului, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, cu excepția controalelor efectuate de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal. Contestarea actelor emise în cadrul controlului efectuat de Serviciul Fiscal de Stat și Serviciul Vamal, precum și a acțiunilor sau inacțiunilor funcționarilor Serviciului Fiscal de Stat și ai Serviciului Vamal în cadrul procedurilor de control se efectuează în conformitate cu prevederile Codului fiscal și, respectiv, ale Codului vamal al Republicii Moldova.

5. La solicitarea organelor de drept, în baza ordonanțelor emise în cadrul desfășurării urmăririi penale, organele de expertiză judiciară efectuează expertiza economico-financiară la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat și la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător, pe tematica prevăzută în ordonanțele organelor de drept.

Capitolul III

FORMELE ORGANIZATORICO-JURIDICE ALE

ACTIVITĂȚII DE ANTREPRENORIAT

Articolul 13. Formele activității de antreprenariat

1. Activitatea de antreprenariat poate fi practică sub următoarele forme organizatorico-juridice:

- a) întreprindere individuală;
- b) societate în nume colectiv;
- c) societate în comandită;
- d) societate pe acțiuni;
- e) societate cu răspundere limitată;
- f) cooperativă de producție;
- g) cooperativă de întreprinzător;
- h) întreprindere de arendă;
- i) întreprindere de stat și întreprindere municipală.

2. Activitatea de muncă individuală are caracter întreprinzător și se desfășoară sub forma de organizare juridică întreprindere individuală sau în baza patentei de întreprinzător.

3. Întreprinderile cu investiții străine se înființează pe teritoriul Republicii Moldova sub formele organizatorico-juridice arătate la punctul 1 al prezentului articol. Deosebirile ce vizează înregistrarea și activitatea întreprinderilor respective se stabilesc de legislația privind investițiile străine.

4. Oricare din întreprinderile indicate la punctul 1 din prezentul articol (în dependență de numărul de lucrători și de alte criterii), în conformitate cu legislația, poate fi considerată microîntreprindere sau întreprindere mică.

5. Întreprinderile care practică activități bancare, de asigurare, de bursă sau alte genuri specializate se înființează sub una din formele organizatorico-juridice arătate la lit. d), e) h) din punctul 1 al prezentului articol. Particularitățile constituirii, înregistrării, funcționării și încetării activității unor astfel de întreprinderi sînt stabilite de legislația respectivă.

6. Pentru realizarea sarcinilor lor statutare organizațiile obștești și cele religioase, în conformitate cu legislația, au dreptul să fondeze sau să participe la fondarea și coposedarea de societăți în nume colectiv și în comandită, societăți cu răspundere limitată și societăți pe acțiuni.

7. Orice cetățean poate fi fondator numai al unei întreprinderi individuale. Persoanele juridice și fizice pot fi asociați numai ai unei singure societăți cu răspundere nelimitată sau în comandită.

8. În cazul în care pe numele unei persoane au fost înregistrate anterior întreprinderi care nu funcționează și care nu au fost lichidate în modul stabilit de lege sau care au datorii la bugetul public național, persoanei în cauză i se refuză înregistrarea unei noi întreprinderi pînă la înlăturarea circumstanțelor menționate.

Articolul 14. Întreprinderea individuală

1. Întreprindere individuală este întreprinderea care aparține cetățeanului, cu drept de proprietate privată, sau membrilor familiei acestuia, cu drept de proprietate comună. Patrimoniul întreprinderii individuale se formează pe baza bunurilor cetățeanului (familiei) și altor surse care nu sînt interzise de legislație.

În agricultură există un singur tip de întreprindere individuală - gospodăria țărănească (de fermier).

Întreprinderea individuală se echivalează cu întreprinzătorul individual.

2. Întreprinderea individuală nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică întreprinzător individual. Patrimoniul întreprinderii individuale este inseparabil de bunurile persoanele ale antreprenorului.

Antreprenorul-posesor al întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul său, exceptîndu-se acele bunuri care, conform legislației în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Membrii familiei-posesori ai întreprinderii individuale poartă răspundere nelimitată solidară pentru obligațiile acesteia cu întreg patrimoniul lor, exceptîndu-se acele bunuri care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

3. Modul de constituire, înregistrare și încetare a activității întreprinderilor individuale este reglementat de prezenta Lege și de legislația civilă.

Particularitățile constituirii, înregistrării și încetării activității gospodăriilor țărănești (de fermier) sînt reglementate de Legea nr.1353-XIV din 3 noiembrie 2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier).

4. Document de constituire a întreprinderii individuale este hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii, semnată de către fondator (fondatori), incluzând:

a) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, cetățenia, domiciliul cetățeanului-fondator (fondatorilor-membri ai familiei);

b) numele, prenumele (după caz, numele după tată), data nașterii, domiciliul șefului (directorului) de întreprindere - în cazul în care acesta nu este fondator;

c) firma întreprinderii inclusiv abreviată;

d) sediul întreprinderii;

e) data înființării întreprinderii;

f) genul (genurile) de activitate a întreprinderii;

g) condițiile reorganizării și lichidării întreprinderii.

În hotărârea cu privire la înființarea întreprinderii pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației în vigoare.

5. Firma întreprinderii individuale, inclusiv abreviată, trebuie să includă cuvintele "întreprindere individuală" sau "Î.I.", precum și numele cel puțin a unui posesor.

Articolul 15. Societatea în nume colectiv

1. Societatea în nume colectiv reprezintă o întreprindere fondată de două și mai multe persoane juridice și (sau) persoane fizice care și-au asociat bunurile în scopul desfășurării în comun a unei activități de antreprenoriat, sub aceeași firmă, în baza contractului de constituire (de societate) încheiat între acestea.

2. Societatea în nume colectiv nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de drept ca persoană fizică. Pentru obligațiile societății toți asociații poartă răspundere solidară nelimitată cu întreg patrimoniul lor, exceptându-se bunurile care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi.

Societatea în nume colectiv nu poartă răspundere pentru obligațiile asociaților care nu sînt legate de activitatea acesteia.

3. Particularitățile înființării, funcționării și încetării activității societății în nume colectiv sînt reglementate de legislația privind societățile comerciale, de legislația civilă, precum și de contractul de constituire (de societate).

Articolul 16. Societatea în comandită

1. Societatea în comandită reprezintă o întreprindere fondată de două și mai multe persoane juridice și (sau) persoane fizice care și-au asociat bunurile în scopul desfășurării în comun a unei activități de antreprenoriat, sub aceeași firmă, în baza contractului de constituire (de societate) încheiat între acestea.

Societatea în comandită are în componența sa cel puțin un comanditat și un comanditar.

2. Societatea în comandită nu este persoană juridică și se prezintă în cadrul raporturilor de

drept ca persoană fizică. Pentru obligațiile societății comandității poartă răspundere solidară nelimitată cu întreg patrimoniul lor, exceptându-se bunurile care, în conformitate cu legislația în vigoare, nu fac obiectul urmăririi, iar comanditarii cu partea din averea lor (capitalul investit), transmisă societății în baza contractului de constituire (de societate).

Societatea în comandită nu poartă răspundere pentru obligațiile asociațiilor, care nu sînt în legătură cu activitatea acesteia.

3. Particularitățile înființării, funcționării și încetării activității societății în comandită sînt reglementate de legislația privind societățile comerciale, de legislația civilă, precum și de contractul de constituire (de societate).

Articolul 17. Societatea pe acțiuni, societatea

cu răspundere limitată

1. Societatea pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată reprezintă întreprinderi fondate de două și mai multe persoane juridice și (sau) persoane fizice, care și-au asociat bunurile în scopul desfășurării în comun a unei activități de antreprenoriat, sub aceeași firmă, în baza contractului de constituire (de societate) și a statutului.

Societatea pe acțiuni sau societatea cu răspundere limitată poate fi înființată și de o singură persoană juridică sau fizică.

În societățile cu răspundere limitată numărul asociaților nu este limitat.

Capitalul statutar (social) subscris al societăților este divizat în cote (părți) subscrise ale asociaților. Drept documente ce confirmă drepturile asociaților asupra cotelor subscrise sînt: în cadrul societății pe acțiuni - acțiunea, în cadrul societății cu răspundere limitată - adeverința cotei de participare.

[Art.17 pct.1 modificat prin LP229 din 31.07.23, MO325-327/22.08.23 art.577; în vigoare 22.10.23]

2. Societatea pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată sînt persoane juridice și poartă răspundere pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul lor.

Acționarii, precum și asociații societății cu răspundere limitată poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii numai în limitele valorii acțiunii (cotelor) care le aparțin.

3. Particularitățile înființării, funcționării și încetării activității societății pe acțiuni și a societății cu răspundere limitată sînt reglementate de legislația privind societățile pe acțiuni și societățile comerciale, de legislația civilă, precum și de contractul de constituire (de societate) și de statutul întreprinderii.

Articolul 18. Cooperativa de producție și cooperativa

de întreprinzător

1. Cooperativa de producție este o întreprindere înființată de către cinci sau mai multe persoane fizice în scopul desfășurării în comun a activității de producție și a altei activități economice, bazate preponderent pe munca personală a membrilor ei și pe cooperarea cotelor de participare la capitalul acesteia. Cooperativa de producție este o întreprindere de drept privat cu

scop lucrativ (inclusiv comercial).

Cooperativa de întreprinzător este o întreprindere fondată de cel puțin cinci persoane juridice și (sau) fizice care practică activități de întreprinzător, ce are scopul de a contribui la obținerea de către membrii săi a profitului. Prin derogare de la această prevedere, membri ai cooperativei agricole de întreprinzător de prestări servicii pot fi persoanele care produc produse agricole în gospodăriile personale auxiliare.

2. Cooperativele de producție și de întreprinzător sînt persoane juridice și răspund pentru obligațiile asumate cu patrimoniul lor. Membrii cooperativei de producție sau ai cooperativei de întreprinzător își asumă riscul pentru obligațiile cooperativei în limitele cotelor care le aparțin, iar dacă patrimoniul cooperativei este insuficient, poartă răspundere suplimentară cu averea lor personală în limita stabilită de lege sau de statutul cooperativei.

3. Particularitățile înființării, înregistrării, funcționării și încetării activității cooperativelor, asociațiilor lor și întreprinderilor fondate de acestea se reglementează de legislația privind cooperativele de producție și cooperativele de întreprinzător, legislația civilă, precum și de statutele organizațiilor menționate.

Articolul 19. Întreprinderile de arendă

1. Întreprinderile de arendă sînt unități fondate de membrii colectivelor întreprinderilor de stat (municipale) sau ale subdiviziunilor lor structurale, reorganizate în scopul desfășurării în comun a activității de antreprenor, sub aceeași firmă, pe baza statutelor și contractului de arendare a bunurilor statului (municipiului).

2. Întreprinderile de arendă sînt persoane juridice și poartă răspundere pentru obligațiile asumate cu patrimoniul său. Membrii întreprinderii poartă răspundere pentru obligațiile acestora în limita cotei (părții) ce le revine din patrimoniul întreprinderii.

3. Particularitățile creării, funcționării și încetării activității întreprinderilor de arendă sînt reglementate de legislația cu privire la arendă, de legislația civilă, de contractele de arendare, precum și de statutele întreprinderilor respective.

Articolul 20. Întreprinderea de stat și întreprinderea

municipală

1. Întreprinderea de stat se înființează și se dotează cu bunuri de Guvern sau de organul administrației de stat împuternicit pentru acest lucru.

Întreprinderea municipală se înființează și se dotează cu bunuri de organul de autoadministrare locală.

2. Întreprinderea de stat și întreprinderea municipală sînt persoane juridice și poartă răspundere pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul lor.

Autoritățile administrației publice și autoritățile administrației publice locale nu poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderii de stat și ale întreprinderii municipale. Aceste întreprinderi nu poartă răspundere pentru obligațiile autorităților administrației publice și ale autorităților administrației publice locale.

3. Particularitățile înființării, funcționării și încetării activității întreprinderii de stat sînt

reglementate de legislația privind întreprinderile de stat, de legislația civilă, precum și de statutul întreprinderii.

Particularitățile înființării, funcționării și încetării activității întreprinderii municipale sînt determinate de autoritățile administrației publice locale, în baza prezentei Legi, legislației civile și a statutului întreprinderii.

Articolul 22. Uniunile de întreprinderi.

1. Pentru a-și coordona activitatea, în scopul creării unor condiții favorabile pentru realizarea și apărarea intereselor de producție, tehnico-științifice, sociale și altor interese comune, întreprinderile au dreptul să înființeze societăți sub formă de asociații, uniuni, concerne, care vor fi organizații necomerciale.

Dacă, la decizia asociațiilor, societatea în cauză va practica activitate de antreprenariat, o asemenea societate va fi reorganizată în societate economică sau va fi în drept să înființeze o societate economică, sau va participa la activitatea unei asemenea societăți economice.

2. Crearea și activitatea uniunilor se admite în cazul:

a) intrării benevole a întreprinderilor în uniune și ieșirii din uniune în condițiile prevăzute de contractul sau statutul ununii;

b) respectării legislației antimonopol și a altor acte normative;

c) organizării pe bază de contract a raporturilor dintre întreprinderi ce fac parte din uniune.

3. Societatea este persoană juridică și acționează în baza contractului și statutului. Societatea trebuie să aibă firmă (denumire) proprie, patrimoniu separat și patrimoniu distinct, bilanț propriu centralizator, cont de decontări și alte conturi în instituțiile financiare.

Firma societății va include unul din cuvintele: "asociație", "uniune" sau "concern".

Statutul societății va cuprinde: firma, sediul (adresa juridică), scopul activității, condițiile formării și competența organelor de conducere, modul de luare a deciziilor, precum și modul de distribuire a bunurilor rămase după lichidarea societății.

Societatea ține registrul asociațiilor săi în modul stabilit de legislație și de regulamentul propriu.

4. Întreprinderile ce intră în componența societății își păstrează independența și drepturile de persoană juridică sau fizică.

Asociații societății, în activitatea lor de antreprenariat, pot folosi firma societății, indicînd apartenența lor la aceasta.

5. Uniunea nu poartă răspundere pentru obligațiile întreprinderilor care fac parte din componența acesteia, iar întreprinderile nu poartă răspundere pentru obligațiile uniunii, dacă documentele de construire nu prevăd altfel.

6. Înregistrarea și reînregistrarea uniunilor, condițiilor de activitate, precum și reorganizarea sau lichidarea acestora se efectuează în conformitate cu prezenta Lege, legislația antimonopol și acte normative.

Capitolul IV

ÎNFIINȚAREA ÎNTREPRINDERII

Articolul 23. Condițiile generale de constituire

1. Întreprinderea poate fi constituită:

de către titularul (titularii) patrimoniului, din proprie inițiativă ori de către persoanele juridice sau persoanele fizice împuternicite de acesta (aceștia);

în urma divizării forțate a întreprinderii în funcțiune, în conformitate cu legislația antimonopol.

2. Modul de constituire a întreprinderii se stabilește:

pentru întreprinderile individuale - prin prezenta Lege;

pentru întreprinderile cu o altă formă organizatorico-juridică a activității de antreprenoriat - prin prezenta Lege și prin alte acte legislative.

3. Documentele de constituire a întreprinderii sînt:

decizia privind înființarea întreprinderii - pentru întreprinderile individuale;

contractul de constituire (de societate) - pentru societățile în nume colectiv și societățile în comandită;

contractul de constituire (de societate) și statutul - pentru societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată și cooperativele de întreprinzător. În cazul înființării unei societăți pe acțiuni sau unei societăți cu răspundere limitată de către o singură persoană, în loc de contract de constituire (de societate) fondatorul întocmește declarație de constituire a societății. Declarația trebuie să cuprindă aceleași date ca și contractul și se întocmește în conformitate cu cerințele înaintate față de perfectarea contractului de constituire (de societate);

statutul - pentru cooperativele de producție;

contractul de arendare a bunurilor statului (municipiului) și statului - pentru întreprinderile de arendă.

statutul și decizia fondatorului - pentru întreprinderile de stat;

statutul și decizia autorităților administrației publice locale - pentru întreprinderile municipale

Documentele de constituire trebuie să conțină următoarele informații: firma, sediul, data constituirii, genurile de activitate, răspunderea antreprenorului pentru obligațiile întreprinderii, condițiile de reorganizare și lichidare a întreprinderii, firmele (numele de familie) și sediul (domiciliul) fondatorilor, iar în cazurile prevăzute de legislație, și ale asociaților, precum și alte condiții de fondare și activitate a întreprinderii prevăzute de legislația în vigoare.

În documentele de constituire pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației.

Documentele de constituire a întreprinderii se aprobă de către fondatorul (fondatorii)

acesteia.

Articolul 24. Firma și utilizarea ei

1. Antreprenorul și întreprinderea constituită de acesta își desfășoară activitatea sub o anumită firmă (denumire).

Filialele și reprezentanțele întreprinderii își desfășoară activitatea sub firma întreprinderii.

2. Firma trebuie să conțină:

a) denumirea concretă a întreprinderii sau alte date care permit deosebirea acesteia de alte întreprinderi, iar pentru întreprinderea individuală, societatea în nume colectiv și societatea în comandită, numele de familie (firma) a cel puțin unui posesor al întreprinderii individuale sau al comanditului;

b) indicarea completă sau prescurtată (abreviată) a formei organizatorico-juridice a întreprinderii;

c) indicarea genului principal de activitate pentru întreprinderea-persoană juridică.

În firma întreprinderii pot fi incluse și alte date care nu contravin legislației în vigoare.

3. Întreprinderea poate să utilizeze și o firmă prescurtată (abreviată) care trebuie să conțină informații prevăzute la literele "a" și "b" din punctul 2 al prezentului articol.

4. Întreprinderea are obligația să utilizeze firma, inclusiv cea prescurtată (abreviată), numai în acea formulă în care a fost înmatriculată în Registrul de stat al întreprinderilor.

De la data publicării în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova" a anunțului privind lichidarea întreprinderii, firma acesteia se va utiliza cu cuvintele "în proces de lichidare".

5. Firma poate fi utilizată și în calitate de marcă, cu condiția înregistrării acesteia conform Legii nr. 38-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția mărcilor.

6. Firma completă trebuie să figureze pe toate clădirile administrative ale întreprinderilor cu personalitate juridică.

Articolul 25. Restricțiile privind folosirea unor firme

1. Întreprinderea nu poate să folosească firma care:

a) coincide sau, după cum constată organul înregistrării de stat, se aseamănă cu firma altei întreprinderi, care este deja înregistrată;

b) conține denumirea oficială sau istorică a statului ori abrevieri sau derivate ale denumirii oficiale sau istorice a statului, ori denumirea oficială sau istorică a unității administrativ-teritoriale, contrar condițiilor stabilite la art. 9 alin. (11)-(11²) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali;

Aceste restricții nu se extind asupra întreprinderilor al căror gen principal de activitate este difuzarea informației de masă, dacă fondatorii acestora sînt organele și organizațiile arătate la această literă;

c) nu include toate datele arătate în articolul 24 din prezenta Lege;

d) conține date, inclusiv semne grafice, a căror utilizare este interzisă de legislația în vigoare.

2. Dacă mai multe persoane au prezentat pentru înregistrarea de stat firme ce coincid sau se aseamănă, dreptul de înregistrare sub această firmă îl are persoana care a depus prima cerere de înmatriculare a firmei respective în organul înregistrării de stat.

3. Pentru folosirea în denumirea firmei a numelui unei personalități istorice sau al altei personalități cunoscute este necesară autorizația Guvernului sau acordul rudelor personalității în cauză.

La cererea persoanelor arătate în alineatul întâi al acestui punct, organul înregistrării de stat este obligat să decidă scoaterea din denumirea firmei a numelui personalității respective.

4. Întreprinderea este obligată să publice în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un aviz privind modificarea denumirii sub sancțiunea plății de daune-interese.

Articolul 26. Dreptul la firmă

1. Întreprinderea a cărei firmă a fost înregistrată în modul stabilit de prezenta Lege are dreptul de a o utiliza în conformitate cu legislația.

2. Persoana care utilizează o firmă străină înregistrată deja este datoare, la cererea posesorului de drept asupra firmei, să înceteze folosirea ei și să recupereze acestuia daunele cauzate.

3. Întreprinderea care utilizează în activitatea sa o firmă ce nu corespunde celei înmatriculate în Registrul de stat al întreprinderilor este sancționată, conform hotărârii instanței judecătorești competente, cu o amendă de la 10 la 100 unități convenționale, care se varsă la bugetul de stat. Unitatea convențională de amendă este egală cu 20 de lei.

Capitolul V

ÎNREGISTRAREA ȘI REÎNREGISTRAREA

ÎNTEPRINDERILOR

Articolul 27. Principiile înregistrării

1. Întreprinzătorul este obligat să înregistreze întreprinderea, filialele și reprezentanțele (denumite în continuare întreprinderi), înființate de către acesta pe teritoriul Republicii Moldova, pînă la începerea activității lor economice, în conformitate cu Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Venitul provenit din activitatea întreprinderii neînregistrate se percepe prin hotărîre judecătorească și se varsă la bugetul de stat.

2. Întreprinderea se înregistrează de structurile teritoriale ale Agenției Servicii Publice la locul unde se află sediul întreprinderii.

Sediul întreprinderii se consideră locul unde se află organele ei de conducere.

3. Întreprinderea se înregistrează, în mod obligatoriu, la Serviciul Fiscal de Stat pentru a i se

atribui codul fiscal în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 28. Procedura înregistrării

1. Pentru înregistrare, întreprinderea prezintă actele specificate la articolul 11 din Legea cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor.

2. Pentru înregistrare, întreprinderile înființate în urma reorganizării întreprinderilor de stat și întreprinderile în al căror capital social statul deține o cotă-parte prezintă autorizația organului central de specialitate respectiv.

La reînregistrarea întreprinderii în legătură cu reorganizarea ei, cu excepția societăților pe acțiuni, taxa de timbru stabilită se încasează numai din diferența dintre cuantumul capitalului social al întreprinderii (întreprinderilor) nou-înființate și cuantumul capitalului social al întreprinderii (întreprinderilor) reorganizate. La majorarea capitalului social în urma reevaluării bunurilor întreprinderii în temeiul deciziei Guvernului, taxa de timbru nu se achită.

3. Agenția Servicii Publice, în termen de 15 zile de la data înregistrării întreprinderii, va expedia autorității administrației publice locale respective, Serviciului Fiscal de Stat, organului de statistică, Serviciului de Stat de Arhivă și organului de asigurare socială câte o copie de pe hotărârea de înregistrare a întreprinderii, iar în cazul înregistrării întreprinderii în al cărei capital social statul deține o cotă-parte - și organului central de specialitate respectiv.

Articolul 29. Înregistrarea modificărilor operate

în documentele de constituire

Înregistrarea modificărilor operate în documentele de constituire se efectuează în conformitate cu articolul 18 din Legea cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor.

Articolul 30. Suspendarea/reluarea activității întreprinderii

1. Întreprinderea, la decizia fondatorului/adunării generale, poate să își suspende temporar activitatea, pe o perioadă care să nu depășească 3 ani, în cazul în care nu are datorii față de bugetul public național, precum și față de alți creditori. Informația privind lipsa/existența datoriei la bugetul public național se obține de către organul înregistrării de stat de la Serviciul Fiscal de Stat din sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat „Contul curent al contribuabilului”, prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern, fără implicarea solicitantului.

2. Decizia fondatorului/adunării generale privind suspendarea activității întreprinderii, cu indicarea termenului suspendării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Persoanele responsabile de suspendarea activității întreprinderii sînt obligate, cu o lună înainte de publicarea avizului, să informeze în scris despre aceasta creditorii întreprinderii. În termen de o lună de la data publicării avizului de suspendare a activității, creditorii vor înainta întreprinderii și structurii teritoriale a Agenției Servicii Publice creanțele lor.

3. Suspendarea/reluarea activității întreprinderii urmează a fi înregistrată, în baza cererii fondatorului/adunării generale, la structura teritorială a Agenției Servicii Publice, cu înscrierea mențiunii respective în Registrul de stat al întreprinderilor și cu înștiințarea despre aceasta a Serviciului Fiscal de Stat de către structura teritorială a Agenției Servicii Publice.

Înregistrarea suspendării activității se va efectua cu condiția:

1) prezentării de către fondator/adunarea generală a certificatelor de la instituțiile financiare privind închiderea convențională a conturilor;

2) predării ștampilelor spre păstrare structurii teritoriale a Agenției Servicii Publice, în cazul în care întreprinderea deține ștampilă;

3) expirării termenului de înaintare a creanțelor de către creditorii.

4. O dată cu înscrierea în Registrul de stat al întreprinderilor a mențiunii privind suspendarea/reluarea activității de întreprinzător, pe documentele de constituire ale întreprinderii se aplică mențiunea "Activitatea este suspendată de la _____ până la _____"/"Activitatea este reluată de la _____".

5. Pe întreaga perioadă de suspendare a activității, întreprinderea este scutită de prezentarea dărilor de seamă financiare și fiscale, precum și de plata taxelor și impozitelor, cu excepția impozitului pe bunurile imobiliare (dacă există astfel de bunuri), care se achită și pentru care se prezintă dare de seamă. În acest caz, plățile se achită din mijloacele întreprinderii imediat după expirarea termenului de suspendare.

6. Fondatorul/adunarea generală poate oricând anula decizia de suspendare a activității, solicitând organului înregistrării de stat să introducă în Registrul de stat al întreprinderilor mențiunea privind reluarea activității întreprinderii.

7. Pe perioada suspendării activității întreprinderii este interzisă desfășurarea oricăror activități de întreprinzător.

8. Desfășurarea activității de întreprinzător în perioada de suspendare a activității întreprinderii, fără înregistrarea reluării acestei activități, atrage, potrivit legislației în vigoare, răspunderea pentru practicarea ilegală a activității de întreprinzător.

9. În cazul în care, după declararea suspendării temporare a activității întreprinderii, se constată vreun creditor, Agenția Servicii Publice va anula suspendarea.

Capitolul VI

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA

ÎNTRINDERII

Articolul 32. Reorganizarea întreprinderii

1. Reorganizarea întreprinderii se efectuează prin fuziune, asociere, divizare, separare, transformare.

La fuziunea întreprinderilor, toate drepturile patrimoniale și obligațiile fiecăreia din ele trec, potrivit actului de transfer, la întreprinderea înființată în urma fuziunii.

La asocierea unei întreprinderi cu alta, la cea din urmă trec, în conformitate cu actul de transfer, toate drepturile patrimoniale și obligațiile întreprinderii asociate.

La divizarea întreprinderii, la întreprinderile înființate în urma divizării trec, potrivit actului (bilanțului) divizării, drepturile patrimoniale și obligațiile întreprinderii reorganizate.

La separarea din întreprindere a unei sau a câtorva întreprinderi, la fiecare din acestea trec,

potrivit actului (bilanțului) divizării, părțile respective din repturile patrimoniale și obligațiile întreprinderii reorganizate.

La transformarea întreprinderii în întreprindere cu altă formă juridică de rganizare, la întreprinderea recent înființată trec toate drepturile patrimoniale și obligațiile întreprinderii transformate.

2. Reorganizarea întreprinderii se efectuează la decizia fondatorilor (asociaților) ei.

3. În cazurile stabilite de lege, reorganizarea întreprinderii prin divizare sau separare se efectuează prin hotărâre a autorităților administrației publice autorizate sau prin hotărâre a instanței de judecată.

În cazurile prevăzute de lege, reorganizarea întreprinderii prin fuziune, asociere sau transformare se efectuează numai cu acordul autorităților administrației publice autorizate.

4. Actul de transfer sau bilanțul divizării va cuprinde prevederi referitoare la succesiunea de drept asupra tuturor obligațiilor întreprinderii reorganizate față de toți creditorii și debitorii ei, inclusiv obligațiile contestate de părți.

Actul de transfer sau bilanțul divizării se aprobă de către persoana (organul) care a luat decizia de reorganizare a întreprinderii și se prezintă împreună cu documentele de constituire pentru înregistrarea de stat a întreprinderii recent înființate sau pentru modificarea documentelor de constituire ale întreprinderii existente.

Neprezentarea împreună cu documentele de constituire, respectiv a actului de transfer sau bilanțului divizării, precum și lipsa în aceste documente a dispoziției cu privire la succesiunea de drept asupra obligațiilor întreprinderii reorganizate atrag după sine refuzul înregistrării de stat a întreprinderii recent înființate.

5. Întreprinderea se consideră reorganizată, cu excepția cazurilor de reorganizare prin asociere, din momentul înregistrării de stat a întreprinderii recent înființate.

La reorganizarea întreprinderii prin asociere la ea a altei întreprinderi, prima se consideră reorganizată din momentul înscrierii în Registrul de stat al întreprinderilor a datelor cu privire la încetarea activității întreprinderii asociate.

Articolul 33. Garantarea drepturilor creditorilor

în cazul reorganizării întreprinderii

1. Antreprenorul sau organul care a luat decizia de reorganizare a întreprinderii este obligat, cu o lună înainte de reorganizare, să informeze în scris despre aceasta creditorii întreprinderii.

2. Creditorul întreprinderii reorganizate este în drept să ceară încetarea sau executarea înainte de termen a creanțelor întreprinderii, ca debitor, și repararea prejudiciilor.

3. Dacă bilanțul divizării nu dă posibilitatea de a stabili succesorul de drepturi al întreprinderii reorganizate, întreprinderile recent înființate răspund solidar de obligațiile întreprinderii reorganizate în fața creditorilor acesteia.

Articolul 34. Lichidarea întreprinderii

1. Lichidarea întreprinderii conduce la încetarea activității acesteia fără trecerea drepturilor și obligațiilor pe cale succesorală la alte persoane.

2. Întreprinderea se lichidează prin hotărâre a:

a) fondatorilor (asociaților), în conformitate cu condițiile prevăzute în documentele de constituire ale întreprinderii, inclusiv în legătură cu expirarea termenului pentru care a fost înființată întreprinderea respectivă sau cu atingerea scopurilor în care a fost înființată;

b) instanței de judecată în caz de:

1) insolvabilitate a întreprinderii, declarată în conformitate cu legislația;

2) declarare a documentelor de constituire ale întreprinderii ca fiind nule;

3) încălcare a cerințelor, stabilite de legislație, privind desfășurarea unui anumit gen de activitate, prin care se explică lichidarea întreprinderii;

4) expirare a termenului pentru care a fost înființată întreprinderea respectivă sau după atingerea scopurilor în care a fost înființată (la cererea Agenției Servicii Publice), dacă fondatorii (asociații) întreprinderii nu au luat hotărârea de lichidare a întreprinderii;

5) neprezentare conform informației Serviciului Fiscal de Stat, a dărilor de seamă contabile, fiscale și statistice privind activitatea întreprinderii pe o perioadă ce depășește un an.

Întreprinderea poate fi lichidată și în alte temeiuri stabilite de lege.

3. Întreprinderea se consideră lichidată din momentul radierii ei din Registrul de stat al întreprinderilor.

Articolul 35. Procedura de lichidare a întreprinderii

1. În hotărârea de lichidare a întreprinderii se stabilește procedura și termenele în care se va efectua lichidarea, termenul limită de înaintare a creanțelor de către creditorii, care trebuie să fie nu mai mic de o lună din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a avizului despre lichidare.

Hotărârea de lichidare a întreprinderii în legătură cu expirarea termenului pentru care a fost înființată întreprinderea respectivă sau cu atingerea scopurilor în care a fost înființată se ia de către fondatori (asociați) în modul prevăzut de prezentul articol, anunțându-se creditorii cu 2 luni înainte de expirarea duratei întreprinderii sau imediat după atingerea scopurilor în care a fost înființată și după publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a avizului despre lichidare.

În caz de faliment, întreprinderea se lichidează prin hotărâre a instanței de judecată în conformitate cu Legea cu privire la faliment.

2. Lichidarea întreprinderii se efectuează de comisia de lichidare sau de lichidator, desemnați de fondatori (asociați) sau, după caz, de instanța de judecată.

În cazul lichidării întreprinderii prin decizie a instanței de judecată, aceasta din urmă numește în calitate de lichidator o persoană fizică majoră cu capacitatea deplină de exercițiu, care are cetățenia Republicii Moldova, domiciliază în Republica Moldova, are studii superioare și posedă cunoștințe și experiență în domeniu și este înregistrată ca întreprinzător individual.

3. Comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii) publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova informație despre lichidarea întreprinderii, procedura și termenele în care se va efectua lichidarea, termenul limită de înaintare a creanțelor de către creditorii, precum și evaluează activele întreprinderii (bunurile și toate obligațiile patrimoniale față de întreprinderea care se lichidează), stabilește creanțele creditorilor, comunicându-le acestora despre lichidarea întreprinderii, ia măsuri pentru perceperea datoriei de debitor.

4. După expirarea termenului de înaintare a creanțelor de către creditorii, comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii) prezintă spre aprobare organului (persoanei) care a înființat-o Procesul-verbal de evaluare a activelor întreprinderii, lista creanțelor înaintate de creditorii și suma acestora, precum și rezultatul examinării lor. Aceste documente se aprobă de către fondatorii (asociații) întreprinderii și instanța de judecată care au luat hotărârea de lichidare și se aduc la cunoștința fiecărui creditor.

Dacă în procesul lichidării întreprinderii se stabilește că datoriile acesteia depășesc activele, din care cauză întreprinderea nu este în stare să execute creanțele creditorilor, fondatorii (asociații) sînt obligați să acționeze în judecată cu privire la deschiderea procedurii falimentare sau să-și anuleze hotărârea cu privire la lichidarea întreprinderii. Dacă fondatorii (asociații) nu se conformează prevederilor menționate, comisia de lichidare, în temeiul deciziei sale, este în drept să înainteze în judecată o cerere de intentare a procesului de insolabilitate a întreprinderii.

5. Comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii), după executarea tuturor creanțelor creditorilor, întocmește bilanțul de lichidare și îl prezintă, odată cu predarea bunurilor rămase ale întreprinderii, fondatorilor (asociaților) acesteia, instanței de judecată, prin a căror decizie a fost înființată.

6. Prin derogare de la prevederile prezentei legi, particularitățile lichidării întreprinderilor agricole care se privatizează se stabilesc de Legea restructurării întreprinderilor agricole în procesul de privatizare.

Articolul 36. Executarea creanțelor creditorilor față

de întreprinderea ce se lichidează

1. Creanțele creditorilor față de întreprinderea ce se lichidează se execută din contul bunurilor acestei întreprinderi în următoarea ordine:

a) creanțele cetățenilor față de care debitorul este răspunzător de prejudicierea sănătății lor sau în legătură cu moartea, pe calea capitalizării plăților respective pe unitate de timp;

b) creanțele lucrătorilor din întreprinderea ce se lichidează privind plata salariului pentru perioada de pînă la 6 luni precedente luării hotărîrii de lichidare;

c) achitarea cu bugetul public național pentru perioada de pînă la un an precedent luării hotărîrii de lichidare;

c¹) creanțele Ministerului Finanțelor pentru împrumuturile acordate sub garanția statului;

d) alte creanțe ale creditorilor.

Comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii) începe executarea creanțelor creditorilor din ziua aprobării Procesului-verbal de evaluare a activelor întreprinderii, listei creanțelor înaintate și rezultatului examinării lor. Excepție fac creanțele creditorilor indicate la litera d): executarea lor se

efectuează după expirarea unei luni din ziua aprobării documentelor enumerate.

Executarea creanțelor creditorilor din fiecare rînd se face proporțional cu suma creanțelor fiecărui creditor din rîndul respectiv.

Executarea creanțelor creditorilor din rîndul următor se face după executarea în întregime a creanțelor creditorilor din rîndul precedent.

2. Creanțele creditorilor, stabilite și înaintate după expirarea termenului stabilit pentru înaintarea lor, se execută din contul bunurilor întreprinderii ce au rămas după executarea creanțelor stabilite și înaintate în termenul stabilit.

3. Creanțele creditorilor asigurate prin gaj se execută indiferent de rîndul stabilit pentru executarea creanțelor altor creditori și de termenul de înaintare a creanțelor.

4. Creanțele neexecutate din cauza insuficienței de bunuri ale întreprinderii persoană juridică (cu excepția cooperativelor de producție) se consideră stinse. Creanțele față de întreprinderea persoană fizică ce se lichidează și față de cooperativa de producție se execută de către fondatorii (asociații) întreprinderii în modul stabilit de lege.

Se consideră stinse creanțele, nerecunoscute de comisia de lichidare (lichidatorul întreprinderii), dacă creditorii, în termen de o lună de la data primirii înștiințării cu privire la nerecunoașterea în întregime sau parțială a creanțelor lor, nu acționează în judecată cu privire la executarea acestor creanțe.

5. Bunurile rămase după executarea creanțelor creditorilor se utilizează conform indicațiilor proprietarului sau persoanei împuternicite de acesta.

Capitolul VI¹

ANTREPRENORIATUL SOCIAL

ȘI ÎNTREPRINDEREA SOCIALĂ

Articolul 36¹. Antreprenoriatul social

1. Activitatea de antreprenoriat social, desfășurată de întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, este orientată spre îmbunătățirea condițiilor de viață și oferirea de oportunități persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin consolidarea coeziunii economice și sociale, inclusiv la nivelul colectivităților locale, prin ocuparea forței de muncă, prin dezvoltarea serviciilor sociale în interesul comunității, prin creșterea incluziunii sociale.

2. Organizațiile necomerciale (asociații obștești, fundații, culte religioase și instituții private) desfășoară activitatea de antreprenoriat social după obținerea statutului de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție în condițiile articolelor 36² și 36³.

3. Prin categorii defavorizate ale populației se subînțeleg persoanele și familiile defavorizate, astfel cum sînt definite în Legea asistenței sociale nr. 547/2003.

4. Constituie activități de antreprenoriat social activitățile din domeniile orientate spre:

a) crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;

b) protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități și ale familiilor lor în scopul incluziunii sociale a acestora;

c) promovarea posibilităților de încadrare a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației prin realizarea serviciilor de intermediere a muncii, de informare și consiliere profesională, de orientare și formare profesională, de consultanță și asistență la inițierea unei activități de întreprinzător;

d) realizarea activităților care să contribuie la implementarea politicilor publice de dezvoltare regională, inclusiv reducerea dezechilibrelor dintre nivelurile de dezvoltare social-economică în regiuni și în interiorul lor, consolidarea oportunităților financiare, instituționale și umane pentru dezvoltarea social-economică a regiunilor, susținerea activității autorităților administrației publice locale și a colectivităților locale, orientată spre dezvoltarea social-economică a localităților și coordonarea interacțiunii lor cu strategiile și programele naționale, de sector și regionale de dezvoltare;

e) prestarea și dezvoltarea serviciilor sociale, precum și spre asigurarea sustenabilității financiare în vederea dezvoltării și extinderii serviciilor sociale;

f) promovarea activităților de protecție a mediului;

g) gestionarea deșeurilor în scopul reducerii acestora și reintroducerii lor maxime în circuitul economic, precum și în scopul prevenirii poluării mediului;

h) promovarea activităților de protecție a patrimoniului național;

i) realizarea activităților de turism și sport în scopul recreerii și al socializării;

j) realizarea activităților extrașcolare;

k) realizarea activităților din domeniile educației, culturii, ocrotirii sănătății, protecției și asistenței sociale, a celor ce țin de creșterea bunăstării și dezvoltarea comunitară, dacă aceste activități sînt îndreptate exclusiv spre consolidarea coeziunii economice și sociale și creșterea incluziunii sociale.

5. Lista genurilor de activitate din domeniile prevăzute la punctul 4 se stabilește de Guvern.

Articolul 36². Întreprinderea social

1. Întreprinderea socială este întreprinderea constituită de asociații obștești, fundații, culte religioase, instituții private și/sau persoane fizice care desfășoară activități de antreprenariat social în vederea soluționării unor probleme sociale de interes comunitar și care îndeplinesc condițiile stabilite în prezentul capitol.

2. Întreprinderile sociale de inserție sînt întreprinderi sociale care au ca scop crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.

Articolul 36³. Condiții pentru atribuirea statutului

de întreprindere socială și a statutului

de întreprindere socială de inserție

1. Pot obține statut de întreprindere socială societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, constituite de entitățile specificate la articolul 36² punctul 1, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) desfășoară activități în cel puțin unul dintre domeniile prevăzute la articolul 36¹ punctul 4;

b) asigură asociaților drept de vot egal, indiferent de participațiunea la capitalul social;

c) reinvestesc cel puțin 90% din profit în realizarea obiectivelor din domeniile prevăzute la articolul 36¹ punctul 4 și stipulate expres în actul de constituire;

d) aplică principiul echității sociale față de angajați, asigurând niveluri de salarizare echitabile, între care nu pot exista diferențe care să depășească raportul de 1 la 5;

e) nu au datorii la bugetul public național;

f) stipulează expres în actul de constituire domeniile în care desfășoară activitatea, condițiile menționate la literele b) și c) din prezentul punct, precum și faptul că:

- nu distribuie proprietatea, dobândită din momentul obținerii statutului de întreprindere socială din activități de antreprenoriat social, și mai mult de 10% din profit între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare;

- în caz de lichidare, transmite activele rămase după satisfacerea pretențiilor creditorilor săi către una sau mai multe întreprinderi sociale, întreprinderi sociale de inserție sau organizații necomerciale care au obținut statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție.

2. Pot obține statut de întreprindere socială de inserție societățile cu răspundere limitată și cooperativele de producție, constituite de entitățile specificate la articolul 36² punctul 1, care, suplimentar la condițiile menționate la punctul 1 din prezentul articol, cu excepția literei a), îndeplinesc cumulativ și următoarele condiții:

a) au, permanent, cel puțin 30% din personalul angajat aparținând categoriilor defavorizate ale populației, astfel încât timpul de lucru cumulat al acestor angajați să reprezinte cel puțin 30% din totalul timpului de lucru al tuturor angajaților;

b) stipulează expres în actul de constituire, ca obiectiv, crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației.

3. Statutul de întreprindere socială sau statutul de întreprindere socială de inserție se atribuie de Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social pe un termen de 3 ani, cu posibilitatea prelungirii dacă se face dovada că sînt respectate condițiile care au stat la baza atribuirii statutului respectiv, și se obține din momentul înscrierii sintagmei „Întreprindere socială” sau „Întreprindere socială de inserție” în actele de constituire ale întreprinderii și în registrul de stat în care se înregistrează persoana juridică respectivă.

Articolul 36⁴. Comisia Națională pentru Antreprenoriat

Social

1. Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social (în continuare - *Comisie*) este un organ colegial care se instituie prin ordinul ministrului economiei și exercită următoarele atribuții principale:

- a) elaborează studii și rapoarte în domeniul antreprenoriatului social;
- b) participă la elaborarea politicilor publice și a actelor normative în domeniul antreprenoriatului social;
- c) înaintează recomandări privind îmbunătățirea mediului de dezvoltare a antreprenoriatului social;
- d) atribuie și retrage statutul de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție.

2. Comisia este alcătuită din 12 membri:

- a) 2 reprezentanți din partea Ministerului Economiei, câte un reprezentant din partea Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Mediului, Ministerului Finanțelor și Ministerului Justiției, la nivel de secretar de stat;
- b) un reprezentant al Asociației Primarilor din Republica Moldova;
- c) 4 membri din rândul reprezentanților organizațiilor necomerciale (asociații obștești, fundații, culte religioase și instituții private) care desfășoară activități de antreprenoriat social și al reprezentanților întreprinderilor sociale, inclusiv al întreprinderilor sociale de inserție.

3. Membrii menționați la punctul 2 litera c) sînt selectați pe bază de concurs, organizat de Ministerul Economiei. Modul de organizare și desfășurare a concursului se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

4. În vederea atribuirii statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, Comisia poate cere solicitanților de statut doar acte ce confirmă îndeplinirea condițiilor prevăzute la articolul 36³ punctele 1 și 2.

5. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Economiei.

6. Modul de organizare și funcționare a Comisiei, componența nominală a acesteia, modul de atribuire și de retragere a statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție, inclusiv procedura de examinare a solicitării privind atribuirea unui astfel de statut, precum și controlul privind conformarea la statutul de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție se stabilesc de Guvern.

Articolul 36⁵. Măsuri de sprijin și încurajare

a antreprenoriatului social

1. Statul acordă facilități fiscale pentru dezvoltarea antreprenoriatului social conform Codului fiscal.

2. Întreprinderile sociale de inserție beneficiază de:

- a) consiliere gratuită din partea autorităților și instituțiilor publice la constituirea și/sau la dezvoltarea afacerii;
- b) dreptul de participare la procedurile de atribuire a contractelor de achiziții publice, în conformitate cu legislația privind achizițiile publice;
- c) ajutor de stat prin intermediul programelor de stat aprobate cu respectarea legislației în

domeniu.

3. Întreprinderile sociale de inserție pot beneficia de următoarele facilități din partea autorităților administrației publice locale:

a) atribuirea unor spații și/sau terenuri aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, cu respectarea prevederilor Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost atribuit statutul de întreprindere socială de inserție;

b) sprijin în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în cadrul comunității, precum și în identificarea unor piețe de desfacere pentru acestea;

c) sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local;

d) alte facilități și scutiri de taxe și impozite, acordate de autoritățile administrației publice locale în condițiile legii.

Capitolul VI²

ÎNTRINDEREA CU STATUT

DE MONOPOL FISCAL

Articolul 36⁶. Întreprinderea cu statut de monopol fiscal

1. Statutul de monopol fiscal se atribuie unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi pentru a desfășura în exclusivitate o activitate economică aferentă unor bunuri, servicii, unui grup de bunuri sau grup de servicii în scopul obținerii veniturilor pentru stat.

2. Statutul de monopol fiscal se atribuie doar persoanei juridice cu capital integral sau majoritar de stat. Din momentul în care cota capitalului de stat devine minoritară, întreprinderea pierde statutul de monopol fiscal și toate drepturile exclusive atribuite prin statutul de monopol fiscal devin nule.

Articolul 36⁷. Condiții pentru atribuirea statutului

de monopol fiscal unei întreprinderi

sau unui grup de întreprinderi

1. Pot obține statut de monopol fiscal entitățile specificate la articolul 36⁶ punctul 2 dacă întrunesc următoarele condiții:

a) desfășoară o activitate economică pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal și această activitate nu este secundară sau auxiliară activității principale;

b) dispun de capacități tehnice, utilaje și aplică tehnologii performante pentru desfășurarea activității economice pentru care este constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal.

2. În cadrul întreprinderii sau grupului de întreprinderi cu statut de monopol fiscal:

a) se implementează mecanisme și condiții de desfășurare a activității economice, stabilite de către Guvern, pentru asigurarea eficienței administrării și monitorizării interne și externe;

b) se asigură respectarea strictă a legislației fiscale;

c) se asigură atingerea scopului de bază de obținere a veniturilor pentru stat și a scopurilor complementare din domeniul social, de mediu sau din alt domeniu de interes public.

3. Statutul de monopol fiscal este atribuit întreprinderii sau grupului de întreprinderi de către Guvern, la propunerea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal.

4. Statutul de monopol fiscal nu scutește întreprinderea de obligația de a deține actele permissive prevăzute de lege.

5. Întreprinderea sau grupul de întreprinderi cu statut de monopol fiscal sunt obligate să prezinte, la cererea Comisiei Naționale pentru Monopol Fiscal, acte juridice în formă autentică, informații și explicații în scris și verbale și orice alte date necesare pentru executarea atribuțiilor acesteia.

6. Întreprinderii sau grupului de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal le este interzisă desfășurarea unor acțiuni ce ar putea duce la degradarea calității activităților ce țin de monopolul fiscal sau la suspendarea acestora.

Articolul 36⁸. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal

1. Comisia Națională pentru Monopol Fiscal (în continuare – *Comisie*) este un organ colegial fără statut de persoană juridică, care se instituie de către Guvern și exercită următoarele atribuții:

a) constată necesitatea instituirii monopolului fiscal pentru anumite activități economice;

b) identifică întreprinderea sau grupul de întreprinderi care desfășoară activități economice pentru care a fost constatată necesitatea instituirii monopolului fiscal;

c) analizează și estimează impactul atribuirii statutului de monopol fiscal, inclusiv relevă avantajele și dezavantajele economice și de altă natură pe termen scurt, mediu și lung;

d) propune Guvernului spre examinare și aprobare, prin intermediul organului central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei, proiectul actului normativ prin care se atribuie statutul de monopol fiscal unei întreprinderi sau unui grup de întreprinderi;

e) monitorizează și evaluează anual sectorul economic în care activează întreprinderea sau grupul de întreprinderi pentru care a fost atribuit statutul de monopol fiscal și prezintă un raport Guvernului;

f) propune Guvernului retragerea statutului de monopol fiscal întreprinderii sau grupului de întreprinderi în cazul în care se constată abateri de la normele specifice de reglementare a activității economice, stabilite de actul normativ prin care a fost atribuit statutul de monopol fiscal, sau în cazul suprimării circumstanțelor care au determinat constatarea necesității instituirii monopolului fiscal.

2. Comisia este alcătuită din 5 membri: un reprezentant al Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (președintele Comisiei), un reprezentant al Ministerului Finanțelor, un reprezentant al Consiliului Concurenței și doi reprezentanți ai societății civile din domeniul economic, desemnați de

organul central de specialitate care asigură lucrările de secretariat ale Comisiei. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei este asigurată de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

3. Modul de constituire, organizare și de funcționare a Comisiei se stabilește de către Guvern.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 37. Răspunderea pentru încălcarea

legilor ce reglementează activitatea

de antreprenoriat

Antreprenorii și persoanele cu funcții de răspundere din întreprinderi, persoanele cu funcții de răspundere din autoritățile administrației publice, din autoritățile administrației publice locale sînt sancționate pe cale juridică pentru încălcarea prezentei Legi sau a altor legi ce reglementează antreprenorului, înființarea de întreprinderi sau activitatea acestora, în modul prevăzut de prezenta Lege și de alte acte legislative.

PREȘEDINTELE

REPUBLICII MOLDOVA Mircea SNEGUR

Chișinău, 3 ianuarie 1992,

Nr. 845-XII.